

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΔΑΧΗ

ΕΤΟΣ 8ο | Αρ. Φύλλου 16/69 | ΓΑΜΗΛΙΩΝΟΣ-ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝΟΣ (ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ) 2003

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ:

Η ΗΜΙΤΕΛΗΣ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ

ΔΙΑΘΗΚΗ

Δ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΟΡΑΜΑ

ΤΗΣ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ

ΣΤΑ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ

Δ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ

ΓΛΩΣΣΑ

ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Γ. ΖΑΝΝΙΑΣ

Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

ΤΩΝ ΑΧΑΙΩΝ

Π. ΚΑΡΥΚΑΣ

Η ΑΛΤΑΝΗ ΣΤΗΝ ΑΝΝΑ ΔΟΝΤΑ

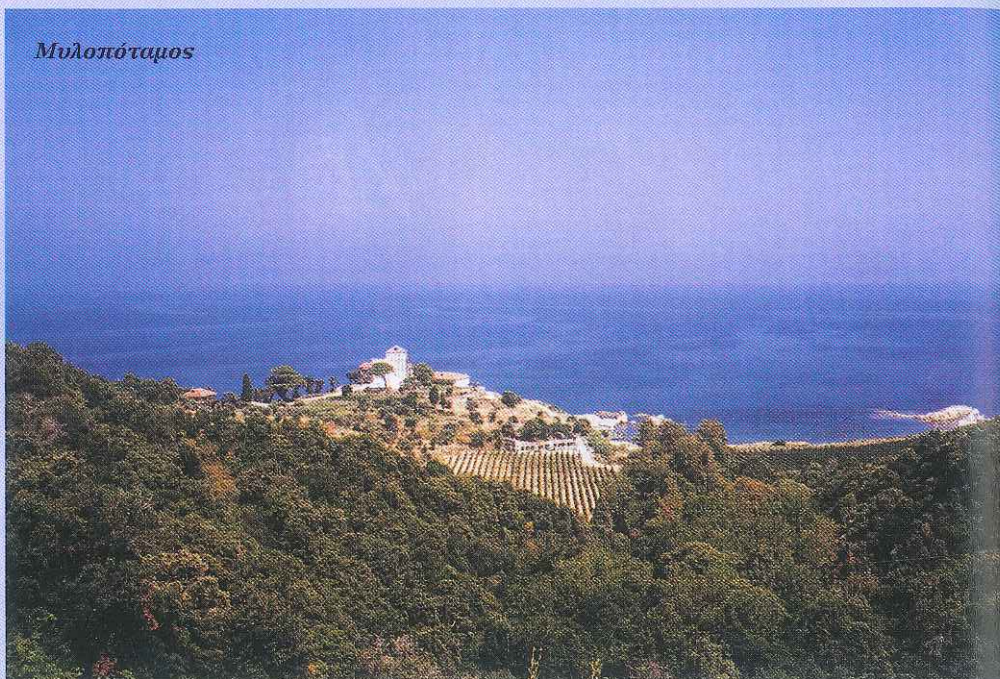
«ΗΛΙΑΚΟ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ»

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

(Απόσπασμα από τό μυθιστόρημα «Ο θησαυρός της Ἀκάνθου»)

Μυλοπόταμος

(Βασίλης Σεβδαλῆς)

[...] Μέσα στη νύχτα έτοιμασε ή μητέρα ένα τoρβά καί τό δισάκι. Στο δισάκι έβαλε τά ρούχα τοῦ άνδρα της καί τῶν τριῶν παιδιῶν. Στόν τoρβά τρόφιμα. Δύο ψωμιά, έλιές, κρεμμύδια, βρασμένα αυγά καί παστά ψάρια.

Σαμάρωσε μετά ό πατέρας τόν γαίδαρο, τόν Ζάρκο, έριξε τό δισάκι στά καπούλια, τόν τoρβά στό πλάι, έβαλε τόν Ἀλέξανδρο νά καθίσει στό σαμάρι καί ξεκίνησαν.

Πήραν τόν χωματόδρομο, κατά μήκος τῆς μεγάλης τοῦ χωριοῦ παραλίας, μέ τούς χρυσοῦς κόκκους άμμου, πού άπολάμβαναν νά κυλιοῦνται πάνω της άπό γεννησιμοῦ του ό Ἀλέξανδρος μέ τά άλλα παιδιά.

Περπατοῦσαν ἤδη άρκετές ὥρες, όταν πέρασαν τό λιμάνι τοῦ Πλατύ, καί άρχισαν νά ανεβαίνουν στόν κορμό τῆς ιέρῃς χερσονήσου τοῦ Ἁθω. Ἐρριξαν μιά τελευταία ματιά στόν κόλπο

τῆς Ἀκάνθου, πού τά νερά του γυάλιζαν στό φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, σάν θαλασσινοῦ ἄλωνακι στήν ἀγκαλιά τοῦ μεγαλύτερου ἀδελφοῦ του, τοῦ Στρυμονικοῦ. Τό τεράστιο δρεπάνι μέ τίς δαντελωτές γλῶσσες πού εἰσχωροῦν στά κύματα. Σέ μία ἀπό αὐτές ὀρθώνονται τά τείχη τῶν ἀρχαίων Σταγείρων, τῆς πόλης πού ὁ βασιλιάς τῆς Μακεδονίας Φίλιππος ὁ δεύτερος ξανάχτισε πρὸς τιμὴ τοῦ μεγαλύτερου ἀνδρα πού γέννησε ποτὲ αὐτός ὁ τόπος, τοῦ Ἀριστοτέλη. Δασκάλου τοῦ γιοῦ του, τοῦ Μεγαλέξανδρου.

Πήγαιναν σάν σκιές μέσ τό σκοτάδι. Τό παιδί καβάλα, μισοκοιμισμένο, κι ὁ πατέρας του δίπλα, προσέχοντας μήν πέσει ἀπὸ τό ζῶο, πού ὑπομονετικά ἀκολουθοῦσε τό μονοπάτι. Κάπου κάπου κολλοῦσαν στίς λάσπες, ἄλλοτε τοὺς γρατζουνοῦσαν τά κλαδιά δεξιά ζερβά τοῦ δρόμου, σκόνταφταν καί σέ καμιά πέτρα, ὥσπου ἔφεξε ὁ Θεὸς τήν ἄλλη μέρα.

Ξημερώματα ἀντίκρισαν τό Μοναστήρι, μέσα σέ μία καταπράσινη κοιλάδα, περιτριγυρισμένη ἀπὸ στρογγυλοὺς λόφους πού ἀνέβαιναν μαλακά ἀπὸ τὴ θάλασσα, χρυσαφένια στό φῶς τῆς αὐγῆς καί τραβοῦσαν δυτικά στή ραχοκοκαλιά τῆς χερσονήσου.

Σάν τεράστιο πολεμικό πλοῖο τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς, πρόβαλε μπροστά τους τό Μοναστήρι μέ τά ψηλά γρανιτένια τείχη καί τόν πύργο τοῦ Ἀγίου Σάββα μέ τὴ μολυβένια σκεπή νά κυριαρχεῖ πάνω τους. Στό κέντρο

δύο αἰωνόβια κυπαρίσσια, τό ἓνα ψηλὸ καί λυγρό, τό ἄλλο κοντόχοντρο καί γεροδεμένο, σάν ἄγρυπνοι καλόγεροι, φρουροῦσαν τό Καθολικὸ τῆς.

Διέσχισαν ἓνα ἐπίπεδο χωράφι φυτεμένο μέ σιτάρι καί τό διπλανὸ λιβάδι τό ὁποῖο στόλιζαν κίτρινες μαργαρίτες κι ὅπου ἔβοσκαν δύο καλοθρεμμένα πουλάρια, ἔφτασαν στό παμπάλαιο καλντερίμι μέ τόν χαμηλὸ πετρώτοιχο ἀριστερά καί τίς χιλιόχρονες ἐλιές ἀπὸ τὴν ἄλλη πού ὀδηγοῦσε στό Βουρδουνάριο, τόν στάβλο τοῦ Μοναστηριοῦ.

– Ἔ, πατριώτη, ρώτησε ὁ πατέρας ἓναν ἐργάτη πού στεκόταν στήν εἴσοδο, ξέρεις ποῦ εἶναι ὁ Ἀρίστος ἀπὸ τὴν Ἀκανθο;

– Δίπλα ἀπὸ τό πλυσταριό. Λέει στιχάκια σ' ἓνα μουλάρι γιὰ νὰ σταθεῖ νὰ τό πεταλώσει, ἄστειεύτηκε κείνος.

Λίγο πιο πέρα διέκρινε ὁ Ἀλέξανδρος ἓναν καλόγερο νὰ κρατάει λυγισμένο τό πίσω πόδι ἐνός μουλαριοῦ, καί τόν θεῖο του νὰ καρφώνει ἓνα πέταλο στό ζῶο.

– Βρέ, καλῶς τά παλληκάρια, χάρηκε σάν τοὺς εἶδε ὁ Ἀρίστος. Ποιὸς καλὸς Θεὸς σ'ἄς ἔφερε τέτοια ὦρα ἐδῶ;

– Ἡ ὦρα ἢ καλή! Φύγαμε νύχτα ἀπὸ τό χωριό.

– Βρέ θηρία! Κάνατε ὅλη τὴ νύχτα ποδαρόδρομο; Περιμένετε, θὰ φέρω νὰ κάνουμε κολατσιό.

Ὁ θεῖος ἦταν κεφᾶτος. Γύρισε μέ δυὸ καλογερικά ψωμιά, μιά πλάκα τυρί, ἐλιές, μιά κοῦπα κρασί καί τρία κύπελλα.

– Φάτε, ρέ. Φάτε σᾶς λέω, ψωμί ἀπό τό Μοναστήρι. Καί πίνετε κρασί ἀπό τό Χιλανδάρι.

Κάθισαν στό πεζούλι, δίπλα ἀπό τό ρυάκι καί κολάτσισαν.

– Τί δροσερό νερό εἶναι αὐτό! θαύμασε ὁ πατέρας καθὼς γέμισε τό κύπελλό του.

– ὦ! ὦ! Ἄλλο πρᾶμα! Βγαίνει ἀπό τό ἀγίασμα. Φάτε νά τὴν κάνετε τέξα. Σέ μιά ὥρα αὐτό τό νερό ἔχει χωνέψει τό φαί.

– Καλό αὐτό! Γέλασε μέ εὐχαρίστηση ὁ πατέρας. Καλό, γιατί ἔχουμε δρόμο μπροστά μας.

– Τί; σούφρωσε τό μούτρο του ὁ Ἀρίστος. Θά φύγετε ἀμέσως; Βρέ, καθίστε ἐδῶ. Τό Μοναστήρι νά ἔναι καλά. Ξα-

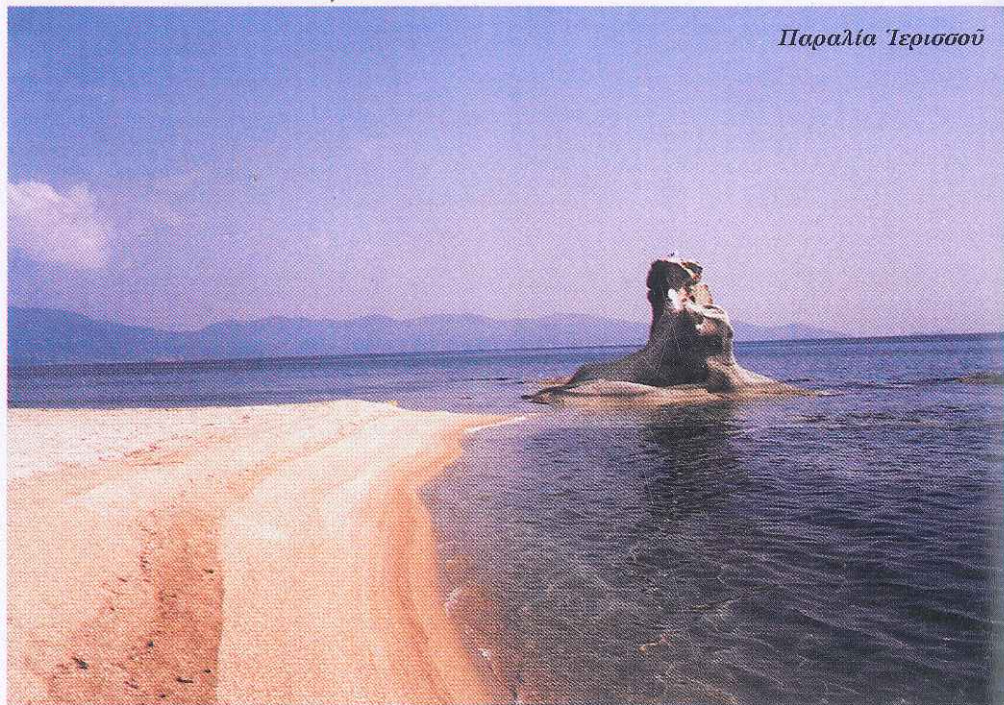
πλώστε στό πεζούλι. Ἀφήστε καί τόν Ζάρκο νά φάει λίγο κριθάρι. Κι ὅταν πάει ὁ ἥλιος δυό κοντάρια πάνω ξεκινᾶτε. Τό βράδυ θά ἔστε στίς Καρυές.

– Προχτές ἦρθε ὁ κυρ-Νίκος τραυματισμένος στό χωριό, ἄλλαξε θέμα ὁ πατέρας. Τόν εἶχαν πιάσει αἰχμάλωτο οἱ ἀντάρτες καί τόν εἶχαν γιά ἐκτέλεση. Κι ὁ γιός σου τόν ἔβαλε καβάλα σ' ἓνα γαϊδούρι καί τόν φυγάδεψε. Καί εἶπε στούς καπετάνιους, τόν Χαϊμαδώ καί τή Θωμαή, ὅτι τόν σκότωσε.

– Ἀμ! τά κάνει ὁ δικός μου αὐτά, καλή ὥρα νά ἔχει. Μονάχα νά μὴν τοῦ βγεῖ σέ κακό...

Χάρηκε ὁ Ἀρίστος γιά τὴν καλή εἰδηση τοῦ γιοῦ του καί τό γύρισε στό τραγούδι:

Παραλία Τερισσοῦ

«Στό Χιλιανδάρι τό κρασί
εἶναι καί πολύ ἀψύ

κι ἂν θά πιεῖς καμιά ὁκά,
σοῦ γυρίζει τὰ μυαλά»

Ἔστερα στράφηκε στόν Ἀλέξανδρο:

– Αὐτόν ἐδῶ τόν καραμπουζουκλή,
ποῦ τόν πᾶς;

– Στή Λαύρα! Ἐυπνάει τή νύχτα ἀπό
τά ὄπλα. Φοβᾶται, τρέμει, καί περπα-
τάει στό σπίτι...

Ὁ θεῖος κοίταξε τό παιδί μέ καλοσύνη:

– Αὐτός; Ρέ, αὐτός δέ φοβᾶται κανέ-
ναν! Αὐτός εἶναι τό πρῶτο παλληκά-
ρι. Ἔλα νά σ' ἀνεβάσω ἐγώ στό πιό
καλό ἄλογο καί νά σέ βγάλω καί στι-
χάκι.

Πῆρε τόν Ἀλέξανδρο ἀπό τό χέρι
καί πῆγε μαζί του στό ἐσωτερικό τοῦ
στάβλου. Σαμάρωσε ἕνα κατάσπρο
ἄλογο καί τόν ἀνέβασε πάνω. Κράτη-
σε μετά τό καπίστρι καί τόν ἔκανε μία
βόλτα στό πλακόστρωτο. Καθώς ὁ
Ἀλέξανδρος, περήφανος καβαλάρης,
κοιτοῦσε μέ θαυμασμό γύρω του,
ἄρχισε ὁ θεῖος του νά τραγουδάει:

«Τρία πουλιά λαλοῦσαν ψηλά στόν
οὐρανό

ποῖός θέλει κι ἀγαπάει νά σέρνει τόν
χορό

πρέπει νά ἔναι λεβέντης, νά ἔναι καί
ἄμορφος

νά ἔχει τὰ μάτια μαῦρα, τό μπόϊ του
ψηλό,

νά σειέται, νά λυγίεται σάν τόν βα-
σιλικό!»

Τοῦ ἔκανε δυό βόλτες στό πλακό-
στρωτο, ἔστερα ἔδεσε τό ἄλογο σ'

ἕναν πάσσαλο, δίπλα στήν εἴσοδο τοῦ
στάβλου. Ἀγκάλιασε τόν Ἀλέξανδρο
γιά νά τόν κατεβάσει ἀπό τό ζῶο.

– Δικό σου εἶναι τό ἄλογο, θεῖο; τόν
ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μέ καμάρι.

– Ἐδῶ ὅλα εἶναι τῆς Παναγιάς, τῆς
Ἡγουμένης τοῦ Μοναστηριοῦ, Ἀλέ-
ξανδρε. Ἐμεῖς εἴμαστε φτωχοί καί τὰ
ἔχουμε ὅλα. Ἡ Παναγιά ἡ Τριχεροῦσα
βάζει τό χέρι της...

Ξάπλωσαν ἔστερα πατέρας καί
γιός στό πεζούλι καί πῆραν ἕναν
ὑπνάκο. Μόλις ξύπνησαν τράβηξαν
γιά τίς Καρυές.

Βάδιζαν δυό ὥρες περίπου, ὅταν
ἀγνάντεψαν τή Μονή τοῦ Ἑσφιγμέ-
νου, πάνω στό κύμα, μέ ψηλά ὀχυρω-
ματικά τείχη, τόν τετράγωνο γρανιτέ-
νιο πύργο νά ξεχωρίζει στή μιά ἄκρη,
καί τόν γαλάζιο πύργο μέ τό ρολόϊ
στήν ἄλλη.

Ὅταν ὁ «Ἀράπης», τό ἐξωτικό
ἀνθρωπόμορφο ξόανο στό Καθολικό,
σήμανε τήν ἔναρξη τοῦ Ἑσπερινοῦ, περ-
νοῦσαν ἔξω ἀπό τή Μονή Βατοπεδίου,
λίγο πάνω ἀπό τή θάλασσα θεμελιωμέ-
νη, σάν μικρή μεσαιωνική πολιτεία.

Ἀπό κεῖ καί πέρα ὁ δρόμος ἄρχισε νά
γίνεται ὄλο καί πιό ἀνηφορικός, ὄλο καί
πιό κοπιαστικός. Τά πυκνά δέντρα,
ἔκρυναν στήν ἀρχή τό λιγοστό φῶς
τοῦ σούρουπου καί τίς ἀμυδρές ἀνταύ-
γειες τοῦ ἑναστρου οὐρανοῦ ἀργότερα.
Ἀμίλητοι προχωροῦσαν μέσα στή νύ-
χτα. Ὅλο καί πιό ἔντονη ἀκουγόταν ἡ
ἀναπνοή τοῦ ἡμίονου. Ὅλο καί πιό συ-

Ναός Ἀρχαίας Ἀκάνθου

χνά ἔβγαιναν οἱ ἀναστεναγμοὶ τοῦ πατέρα: Βόθηα, Παναγιά μου, καί φτάσαμε! Κι ὁ Ἀλέξανδρος κατέβαλε ὅλο καί μεγαλύτερη προσπάθεια νά μήν ἀποκοιμηθεῖ καί πέσει κάτω.

Ἄργά τή νύχτα ἔφτασαν στό λαυριώτικο κονάκι. Πέρασαν τό στενό λιθόστρωτο δρομάκι πού μισόκλειναν οἱ γιγάντιες λεπτοκαρυές καί ἀνέβηκαν τά λίγα ξύλινα σκαλοπάτια τῆς τεράστιας βεράντας πού τήν σκέπαζε κρεβατά ἀπό ἀμπελοστάφυλα. Χτύπησε ὁ πατέρας μέ τή γροθιά του τήν πόρτα τοῦ πέτρινου σπιτιοῦ φωνάζοντας: – Δι' εὐχῶν!

Ἕνας κοντόχοντρος γεράκος μέ κάτασπρα γένεια καί κότσο τά ἀσπρόγκριζά του μαλλιά, πού φοροῦσε ἕνα

μακρύ μαῦρο ζωστικό καί στίς πλάτες του ἕνα χοντρό χιτώνιο, βγῆκε στήν πόρτα κρατώντας μιά λάμπα πετρελαίου μέ μισόθαμπο λαμπογυάλι.

– Κύριος! Εὐλογημένε, ἐσύ εἶσαι τέτοια ὥρα, Μαστρογιάννη; Σήκωσε μέ ἀπορία ψηλά τά φρύδια του μόλις διέκρινε τόν ἐπισκέπτη.

– Ἐγώ! Ἐγώ, Ὁ Ἅγιε Ἀντιπρόσωπε. Ἦρθα μέ τό παιδί...

– Περάστε μέσα στό ἀρχονταρίκι! Ἔρχεστε ἀπό μακριά; εἶπε καί κοιτοῦσε καλοσυνάτα τόν Ἀλέξανδρο.

– Ἀπό τό Χίλιανδάρι, ἔβγαλε ἕναν ἀναστεναγμό ἀνακούφισης ὁ πατέρας. Περπατᾶμε ἀπό τό μεσημέρι.

Σούφρωσε τό κούτελό του ὁ καλόγερος...

- Μά, χριστιανοί μου, κουρασθήκατε!
Πώ, πώ, δρόμο...

Ἐκείνη τὴν ὥρα μπῆκε στό καλαίσθητο καθιστικό ἕνας νέος μέ λίγα ξανθόμαυρα μουστάκια καί γένεια, ντυμένος στά κατάμαυρα ράσα του.

- Ἐδῶ εἶναι ὁ δόκιμός μου, Μαστρογιάννη. Τὴν Κυριακή θά διαβάσουμε Ρασοευχή.

Ὁ νεαρός ἔβαλε ἕνα τραπεζάκι μπροστά στόν καναπέ πού κάθονταν, μιά μποτιλίτσα μέ ρακή, ἕνα κουτί λουκούμια, δύο ποτηράκια τοῦ οὔζου καί τρία τοῦ νεροῦ.

- Αἴντε νά πιοῦμε γιά τό καλωσορίσατε, ὅπως προστάζει τό τυπικό! Γέμισε ὁ Ἀντιπρόσωπος τό ποτηράκι ρακή καί τό σήκωσε πρὸς τὴ μεριά τοῦ πατέρα.

- Καλῶς σᾶς βρήκαμε! Ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ὑστερα κοίταξε ὁ γέροντας τό μικρό.

- Ὡστε αὐτός εἶναι ὁ Ἀλέξανδρος!

- Αὐτός εἶναι!

- Μωρέ, μπράβο του. Παλληκαράκι ἔγινε!

Καί μέ ἀπαλή φωνή στράφηκε πρὸς τό παιδί:

- Φᾶγε λουκούμι. Ἔτσι λέει ὁ κανόνας. Φᾶγε, δέν κοστίζει. Ἀλλά ἀπὸ αὔριο θά σέ βάλω στή δουλειά. Γιατί ἔχω ἔξω στόν κῆπο μιά κερασσιά, φορτωμένη κεράσια. Ἀλλά πῶς ν' ἀνέβω στό δέντρο νά τὰ κόψω; Λοιπόν, Ἀλέξανδρε, αὔριο τό πρωὶ θά ἀνεβεῖς νά μαζέψεις νά φᾶμε κεράσια. Ἐντάξει;

- Ἐντάξει! Χάρηκε καί ἄνοιξε διάπλata τὰ βαριά ἀπὸ τὴν κούραση μάτια του.

Ὑστερα, ὁ καλόγερος, γύρισε πρὸς τὴ μεριά τοῦ πατέρα:

- Τί νέα ἀπὸ τόν κόσμο, Μαστρογιάννη;

- Κακά νέα, γέροντα! Πόλεμος, Ἐμφύλιος, σκοτωμοί... Γι' αὐτό φέρνω τὰ παιδιά ἐδῶ, νά γλυτώσουνε.

Καλὰ ἔκανες! Ἐδῶ ὑπάρχει ἀσφάλεια... Ἀλλά βλέπω τόν γιό σου νά κουνάει τόν πολυέλαιο. Αἴντε, πᾶτε νά κοιμηθεῖτε! Αὔριο θά ἔχουμε δουλειά...

Ὅταν ξύπνησε τό πρωὶ ὁ Ἀλέξανδρος, τοῦ ἔπε ὁ πατέρας του, πού ἔψελνε μουρμουριστά, κρατώντας ἕνα βιβλίο βυζαντινῆς μουσικῆς:

- Πλύσου ἐδῶ στόν νεροχύτη καί μετά περίμενέ με στή βεράντα. Ἐγὼ θά πάω στά μαγαζιά, νά ψωνίσω ὑλικά γιά ράσα. Ὅταν γυρίσω, θά κολατίζουμε καί μετά τραβᾶμε γιά τὴν Ἀγία Λαύρα. Ἐχουμε πολὺ δρόμο μπροστά μας, ἀλλά μέρα εἶναι, θά περάσει...

Μόλις βγῆκε ὁ μικρός ἀπὸ τό δωμάτιο, εἶδε τόν γέροντα νά κάθεται στό ξύλινο παγκάκι, μέ τό καλυμμαῦκι διάπλα ἀπὸ τὰ γόνατά του, καί νά κοιτάζει ἀπολαυστικά, μέ μισόκλειστα μάτια τόν ἥλιο.

- Κοιμήθηκες καλὰ, παιδί μου;

- Καλὰ, γέροντα, εὐχαριστῶ!

Ὁ μοναχὸς προσπάθησε νά κάνει ἐπιβλητικὴ τὴ φωνή του:

- Μπορεῖς, πράγματι, ν' ἀνεβεῖς στήν κερασσιά;

- Στό πί καί φί, γέροντα!
- Τότε πάρε αυτό τό πανεράκι καί
ἀνέβα νά κόψεις κεράσια.

Σβέλτα σκαρφάλωσε, γέμισε τό μικρό ψάθινο πανεράκι μέ κεράσια, κατέβηκε καί τό ἄφησε στό παγκάκι.

- Τά 'φερα! Φούσκωσαν τά στήθη του ἀπό περηφάνεια.

- Μπράβο! Ἐμπρός τώρα νά φάμε!

Ὁ μικρός μέ ὄρεξη ἔτρωγε τό ἕνα μετά τό ἄλλο. Παρατήρησε ὅτι ὁ καλόγερος πῆρε μόνο ἕνα.

- Φάτε κι ἐσεῖς, γέροντα, κεράσια.

- Ἐφαγα! Χαμογέλασε εὐχαριστημένος ὁ μοναχός.

- Μά, φάγατε μόνο ἕνα! Δέν εἶναι δίκιο ἐγώ νά τρώω τόσα πολλά κι ἐσεῖς μόνο ἕνα. Νά τά φάμε μισά μισά.

Φωτίστηκαν μέ γλύκα τά μάτια τοῦ γέρου καί εἶπε:

- Ἀλέξανδρε, μισά μισά εἶναι ἡ ἀνθρώπινη δικαιοσύνη. Ἐμεῖς βρισκόμαστε στό Περιβόλι τῆς Παναγίας. Ἐδῶ ἰσχύει ἡ θεία δικαιοσύνη! Γι' αὐτό κρατοῦμε γιά τόν ἑαυτό μας τά λιγώτερα καί δίνουμε στούς ἀδελφούς μας τά περισσότερα. Αὐτό λένε οἱ οὐράνιοι νόμοι.

Πατέρας καί γιός, καθώς κατηφόριζαν τό καλντερίμι, ἔνοιωθαν ἀνάλαφροι μετά τόν βαθύ ὕπνο στό λαυριώτικο κονάκι. Μπροστά τους ἀπλωνόταν ὁ Στρυμονικός κόλπος, ἀνήσυχος, μέ βαθιά μπλέ χρώματα πού διακοπτονταν ἀπό τοὺς ἀφρούς πού ἀφηναν σάν ἔσκαγαν τά κύματα. Πίσω τους ἡσύχαζε ἡ Ἀθωνική πρωτεύου-

*Τερισσός, πρωτεύουσα δήμου
Σταγείρων-Ακάνθου*

σα, μέ τὰ ἑκατό κελλιά καί τὰ εἴκοσι κουνάκια, ἀμφιθεατρικά ἀπλωμένη στήν κατάφυτη ἀπό καστανιές καί καρυδιές βουνοπλαγιά, ὅπου παλαιότερα ἀναπαυόταν στό ἱερό της ἡ ὁμορφη θεά Ἀρτεμις, ἀνάμεσα στά ἑλάφια καί στά ζαρκάδια της. Στήν καρδιά τῆς μικρῆς πολιτείας ξεχώριζε ὁ μεγαλοπρεπής ναός τοῦ Πρωτάτου, μέ τό κατακόκκινο κωδωνοστάσι. Καί ἀπέναντι ἡ ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος μέ τόν πύργο τοῦ Ἀγίου Σάββα, τό θησαυροφυλάκιο, ὅπου φυλάσσεται ὁ «Τράγος», ὁ καταστατικός χάρτης τοῦ Ἀγίου Ὁρους, γραμμένος σέ δέρμα τεσσάρων τράγων, σφραγισμένος μέ τό χρυσόβουλλο τοῦ Αὐτοκράτορα Ἰωάννη Τσιμισκῆ, σύμβολο τῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς Μοναστικῆς Δημοκρατίας «στούς αἰῶνες».

Πατέρας, γιός καί Ζάρκος, προχωροῦσαν πάνω ἀπό μία ὥρα πρὸς τή μεριά τῆς θάλασσας.

Τί τεράστιο μοναστήρι! Θαύμασε τό παιδί τό ἐπιβλητικό συγκρότημα, κτισμένο σάν πάνω σέ κάστρο ἀπό γρανίτη, μέτρα καί μέτρα ψηλό, ἔχοντας ὡς μόνα μικρά στενόμακτρα ἀνοιγμάτων τίς πολεμίστρες καί πολύ ψηλά, δυό ἐνιαῖοι ὀροφοί δωμάτια, μέ θαυμάσιους ἐξῶστες πρὸς τή μεριά τοῦ Αἰγαίου, βαμμένους στό ἀπαλό θαλασσί χρῶμα του.

– Εἶναι ἡ μονή τῶν Ἰβήρων! ἐξιστοροῦσε ὁ πατέρας. Ἡ Παναγία μας, σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ταξίδευε μέ

τόν Ἰωάννη τόν Εὐαγγελιστή, τόν ἀγαπημένο μαθητή τοῦ Χριστοῦ, καί τούς ἔπιασε μεγάλη θαλασσοταραχή. Ἔτσι ἀναγκάστηκαν νά βγοῦν ἐδῶ στό λιμάνι, πού εἶναι σήμερα τό μοναστήρι. Θαύμασε ἡ Παναγία τό πολύ ὁμορφο μέρος καί ζήτησε ἀπό τόν γιό της νά τῆς τό κάνει δῶρο. Κι ὁ Χριστός εἶπε: «ἔστω ὁ τόπος οὗτος κλῆρος σός καί περιβόλαιον σόν καί Παράδεισος, ἔτι δέ καί λιμὴν σωτήριος τῶν ἐθελόντων σωθῆναι». Καί ἀπὸ τότε θεωρεῖται τό Ἅγιον ὄρος κλῆρος καί «περιβόλι τῆς Παναγίας».

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄκουγε μαγεμένος. Μόλις τέλειωσε ὁ πατέρας, τόν ρώτησε φλεγόμενος ἀπὸ ἐνδιαφέρον:

– Καί ποῦ κατοικεῖ ἡ Παναγία;

– Πᾶμε νά δεῖς! Τοῦ ἀπάντησε ἡρεμα ὁ πατέρας, καί ὁδήγησε τόν Ζάρκο στήν εἴσοδο τοῦ μοναστηριοῦ. Τώρα πρέπει νά κατεβεῖς, γιατί ἐδῶ εἶναι χῶρος ἱερός, δέν πᾶμε καβάλα.

Ἄφησαν τό γαϊδουράκι στήν ἄκρη τοῦ προαύλιου.

– Βλέπεις τήν εἰκόνα πού εἶναι πάνω στή θάλασσα καί ἕναν καλόγερο πού περπατᾷ στά κύματα; ἔδειξε ὁ πατέρας στήν τεράστια παράσταση στήν εἴσοδο τῆς Μονῆς. Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας ἦρθε ἀνοιχτά στή θάλασσα τοῦ μοναστηριοῦ καί φαινότανε ἕνα φῶς νά λάμπει πάνω στά κύματα. Ὅταν πάντως πλησίαζαν καίκια νά τήν πάρουν, ἡ εἰκόνα ἀπομακρυνόταν. Τό βράδυ, ὅμως, παρουσιάστηκε ἡ Παναγία στόν ὕπνο τοῦ ἡγούμενου

καί τοῦ εἶπε: «νά ῥθει ὁ ἀσκητής Γαβριήλ νά μέ πάρει καί νά μέ βάλετε στήν Πύλη τῆς Μονῆς». Τόν ἔστειλαν καί ὁ Γαβριήλ προχώρησε πάνω στά κύματα καί πήρε τήν εἰκόνα. Καί ὅστερα ἔγινε μεγάλη λιτανεία καί τοποθέτησαν τήν εἰκόνα ἐδῶ στήν Πύλη.

Σαγηνευμένος κοίταζε ὁ μικρός τήν εἰκόνα.

– Γίνονται θαύματα ἀκόμα, μπαμπά; ρώτησε.

– Ὅταν πιστεύεις καί βέβαια γίνονται θαύματα, τοῦ χαμογέλασε ἐκεῖνος. Ὅστερα τόν χτύπησε ἑλαφρά στήν πλάτη:

– Πάμε τώρα νά πιοῦμε κρύο νερό, νά ποτίσουμε καί τόν Ζάρκο καί νά ξεκουραστοῦμε λίγο... Καί μετά νά συνεχίσουμε. Θά περάσουμε ἕνα πολύ ὁμορφο δάσος γιά νά φτάσουμε στό ἀγίασμα τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, πρὶν ἀπὸ τὴ Λαύρα. Ἐκεῖ θά ξαποστάσουμε πάλι.

Ἀκολούθησαν τὸν στενὸ μουλαρόδρομο βαδίζοντας ἀνάμεσα σέ πυκνά δάση ἀπὸ καστανιές, βαλανιές καί πουνάρια, ἄφησαν ἀριστερά τους τὸν Μυλοπόταμο μέ τὰ ὠραῖα ἀμπέλια ποὺ κάνουν τὸ ξακουστό κρασί, πέρασαν ἀπὸ πέτρινα γεφύρια πάνω ἀπὸ γάργαρα νερά καί εἶδαν πύργους καί ἀρσανάδες μέ ὀλόχρυσους ὄρμους. Φανερώθηκε μπροστά τους ὁ Ἄθωνας μέ τίς τρεῖς κορφές του, ποὺ γυάλιζαν τὰ χιόνια τους στίς μεσημεριάτικες ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καί ἔφτασαν στό Ἄγίασμα.

– Ξέρεις τί γράφει αὐτὴ ἡ μεγάλη πινακίδα στὰ πόδια τοῦ βράχου, Ἀλέξανδρε; τοῦ ἔδειξε ὁ πατέρας τὴν γκρίζα ξύλινη πλάκα μέ τὰ χρυσὰ γράμματα.

– Μὰ δέν ξέρω νά διαβάζω!

Λέει ὅτι τὸ ἔτος 962 ὑπῆρξε λιμός στὴ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία καί δέν βρισκόταν στό Ἁγιονόρος οὔτε κἂν σιτάρια καί λάδι γιά νά τραφοῦν οἱ μοναχοὶ καί οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχτιζαν τὸ μοναστήρι. Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος, ὄντας σέ δύσκολη κατάσταση, ξεκίνησε νά πάει στίς Καρυές νά μιλήσει μέ τὴ Διοίκηση τοῦ Ἁγιονόρους τί πρέπει νά κάνουν. Καί ἐνῶ προχωροῦσε, εἶδε ἐδῶ μιὰ μεγαλοπρεπέστατη γυναῖκα νά τοῦ λέει: «πόθεν ἔρχεσαι, Ἀθανάσιε, καί ποῦ πορεύεσαι;» «Ποιὰ εἶσαι ἐσύ, καί πῶς ξέρεις τὸ ὄνομά μου;» ρώτησε ὁ Ἅγιος. «Ἐγὼ εἶμαι ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ καί προστάτις», ἀπάντησε ἡ γυναῖκα. Ὁ Ἅγιος νόμισε ὅτι βλέπει φάντασμα καί τῆς εἶπε γιά νά βεβαιωθεῖ: «Δώσε μου σημάδια, ὅτι πραγματικά εἶσαι ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ!» Τότε τοῦ εἶπε ἡ γυναῖκα νά χτυπήσει μέ τὸ ραβδί του τὸν βράχο. Καί μόλις τὸν χτύπησε, πετάχτηκε ἀπὸ τὸν βράχο τὸ νερό ποὺ βλέπουμε νά τρέχει. Πείστηκε ὁ Ἅγιος καί τῆς εἶπε: «Πρόσταξόν μοι ὅ,τι θέλεις καί ὀρίζεις νά πράξω, Δέσποινά μου». Καί ἡ Κυρία Θεοτόκος ἀπάντησε: «Πρῶτον εἰς τὸν τόπον τοῦτον νά ἀνεγείρεις ναὸν ἐπ' ὀνοματί μου, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θαύματος. Ἐπειτα δέν χρειάζεται νά μεριμνᾷς γιά τρόφιμα, διότι ἐγὼ ἀνέλαβα αὐτὴν

τήν οικονομίαν. Λοιπόν, νά ἐπιστρέψεις εἰς τήν μονήν, τέκνον μου Ἀθανάσιε, καί θά βρεῖς τίς ἀποθήκες γεμάτες ὥστε νά συνεχίσεις καί νά ὀλοκληρώσεις τήν οἰκοδομήν τῆς Λαύρας». Ὁ Ἅγιος γύρισε στό μοναστήρι καί βρῆκε τά ἀμπάρια γεμάτα τρόφιμα. Συνέχισε τό κτίσιμο. Καί γι' αὐτό στό μοναστήρι μέχρι σήμερα δέν ὑπάρχει ὑπεύθυνος γιά τά οἰκονομικά. Ὑπεύθυνος εἶναι ἡ Παναγία. Καί ποτέ δέν ἔλειψε τίποτα!

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀκουγε συνεπαρμένος.

– Δηλαδή, μένει πάντα ἐδῶ ἡ Παναγία, μπαμπά;

– Καί ἐδῶ καί ὅπου τήν πιστεύουν οἱ ἄνθρωποι! τόν διαβεβαίωσε ἐκεῖνος.

Ἔβαλαν μετά τά δυνατά τους γιά τό τελευταῖο κομμάτι τοῦ δρόμου. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔνοιωθε ὅλο τό σῶμα του μυρμηγκιασμένο καί εἶχε τήν αἴσθηση ὅτι κουνιόταν σάν νά ἔταν βάρκα τό σαμάρι τοῦ γαϊδουριοῦ. Τά σκέλια του ἦταν μουδιασμένα καί τά ἔνοιωθε σάν ξερά ξύλα. Τό κοντό παντελονάκι τοῦ εἶχε ἀπό τήν πολλή τριβή κοκκινίσει τά ποδαράκια. Τόν ἔτσουζε τό ἐλαφρά ξεφλουδισμένο δέρμα, ἀλλά προσπαθοῦσε νά ἀγναντέψει, ἀπό κάθε στροφή τοῦ δρόμου, μήπως φανεῖ τό μοναστήρι καί τελειώσουν τά βήσανά τους.

– Αἰντε, πάει κι αὐτή ἡ στροφή, τόνιζε

Μονή Μεγίστης Λαύρας

κάθε τόσο ο πατέρας σάν περνούσαν
μιά ράχη, πού ξεκινούσε ψηλά πάνω
από τό βουνό καί ξεπεφτε απότομα
στήν άγρια θάλασσα.

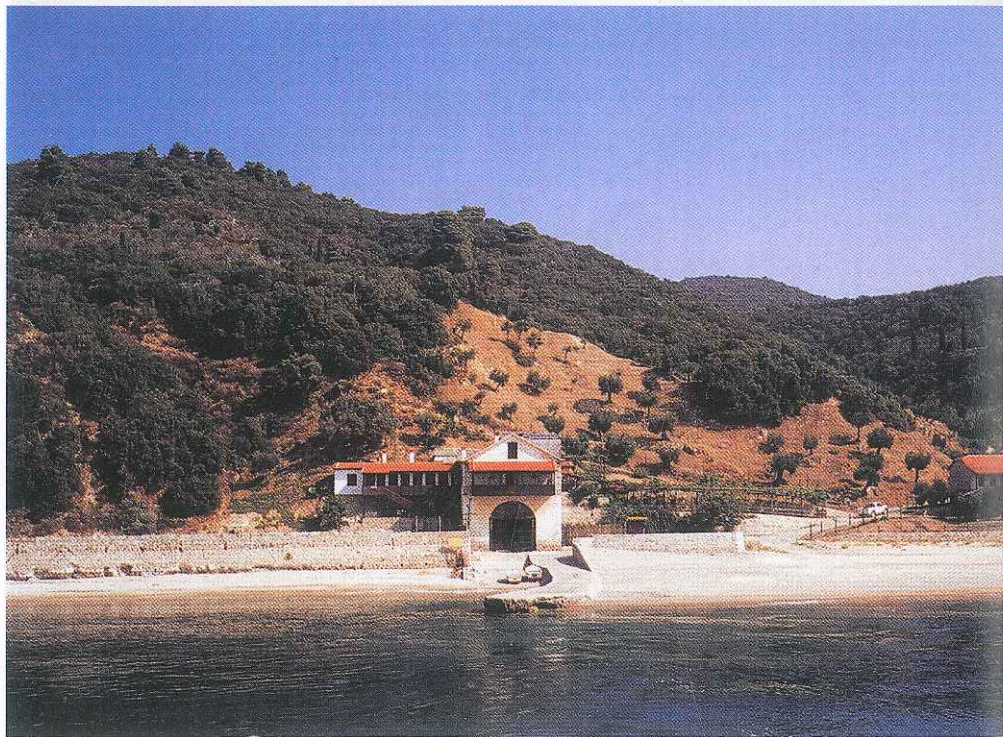
Βάδιζαν πάνω από δυό ώρες, όταν
πρόβαλε μπροστά τους τό μεγαλο-
πρεπές μοναστήρι μέ τόν μεγάλο χι-
λιοχρονίτη πύργο τοῦ Τσιμισκῆ. Δε-
ξιά, τά ψηλά τείχη μέ τίς στενές πολε-
μίστρες καί πάνω από τά τείχη τά δω-
μάτια τῶν μοναχῶν μέ τίς ξύλινες τα-
ράτσες καί τίς πέτρινες σκεπές. Ἡ
εἴσοδος ἦταν σάν μικρό ἐκκλησάκι μέ
ἄσπρες κολόνες, ἓνα ρομβοειδές κα-
ντήλι στή μέση, πολύχρωμα βιτρώ
στήν πρόσοψή του, ἓνα μολυβένιο

τροῦλο γιά σκεπή μέ ἓναν μεγάλο
σταυρό στήν κορυφή του.

– Ἐμεῖς δέν θά πᾶμε τώρα μέσα, θά
πᾶμε δεξιά. Σέ 'κεινο τό τετράγωνο πέ-
τρινο σπίτι, πού εἶναι τό ραφταριό,
ὅπου δουλεύουμε καί μένουμε.

Καθώς προχωροῦσαν, τοῦ 'δειξε ὁ
πατέρας, ἀπέναντι ἀπό τόν μολυβένιο
πύργο, μιά μαρμάρινη βρύση μέ τίς
δυό ἄσπρες κολόνες, μιά γούρνα
ὅπου χυνόταν ὀρμητικά τό νερό καί
δίπλα μιά στενόμακρη ποτίστρα γιά
τά ζῶα.

– Αὐτή εἶναι ἡ μουλαρόβρυση! Λένε
πώς ὁποῖος πιῇ νερό ἀπό αὐτήν, δέν
φεύγει ἀπό τό μοναστήρι, ἀλλά μένει

Ὁ Ταρσανᾶς Ἀγίου Ὁρους

Καρνές, πρωτεύουσα
Αγίου Όρους

εδῶ ὥς τὰ τελευταῖα του. Ἐγώ, πρωτοήπια νερό ὅταν ἦμουν δεκατριῶν χρονῶν. Καί μένω τώρα περισσότερο ἀπό τριάντα χρόνια.

Ἔφτασαν στό νερόμυλο, μέ τήν τεράστια μεταλλική ρόδα, πού γυρνοῦσαν τά νερά τοῦ αὐλακιοῦ, πέρασαν δίπλα ἀπό τό Βουρδουναριό, καί ἀνέβηκαν τήν ξύλινη σκάλα τοῦ ραφτάδικου.

Ἐδῶ θά μείνεις, παιδί μου, ὥσπου νά τελειώσει ὁ πόλεμος! εἶπε ὁ πατέρας καθὼς ξεκλείδωνε τήν πόρτα.

Πέρασαν κατόπιν στό ραφτάδικο. Τό ἕνα δωμάτιο ἦταν τό ἐργαστήρι καί εἶχε ἕναν ψηλό πάγκο ραφτικῆς.

Στή δεξιὰ ἄκρη βρίσκονταν ἕνα σίδερο πού θερμαινόταν μέ ξυλοκάρβουνα, ἕνα χοντρό μεγάλο καί ἕνα μικρότερο χειροψάλιδο. Στή μέση δυό-τρεις μεζοῦρες, ἐλαφρά φθαρμένες, τετράγωνες πολύχρωμες σημαδόπετρες καί μία χουφτα λεπτές καρφίτσες. Στούς τοίχους ράφια μέ μαῦρα καί γκρί τόπια ὑφάσματα γιά καλογερικά ροῦχα.

Ἀπέναντι ἀπό τόν πάγκο ἦταν δυό ραφτομηχανές καί ἕνας μακρύς καναπές γιά καθιστικό. Δίπλα στό ἐργαστήρι ὑπῆρχε ἕνα δωμάτιο μέ δυό κρεβάτια γιά νά κοιμοῦνται καί στό βάθος ἡ κουζίνα.

– Κάθισε λίγο ἐκεῖ κοντά στό παραθύρι, τοῦ ἔπε ὁ πατέρας, γιά νά ξεκουραστεῖς. Ἐγώ θά φροντίσω τά πράγμα-

τα και τόν Ζάρκο. Τό ἀπόγευμα, μετά τόν ἑσπερινό, θά πᾶμε νά πάρουμε κομπανία καί νά δεῖς καί τό μοναστήρι.

Τήν ὥρα πού ἔφταναν πατέρας καί γιός στήν πύλη τῆς μονῆς, χτυποῦσε ὁ «κόπανος», τό βαρύ σήμαντρο γιά νά προσέλθουν οἱ μοναχοί στήν τράπεζα καί νά πάρουν τό βραδινό τους φαγητό.

– Ἀργήσαμε! εἶπε ὁ μάστορας καί ἐπιτάχυνε τό βῆμα του.

Πέρασαν τίς τρεῖς βαριές σιδεροντυμένες πόρτες, ἔστριψαν δίπλα ἀπό τό παρεκκλήσι τῆς Παναγιάς τῆς Κουκουζέλισσας, ἄφησαν ἀριστερά τους τό Ἀρχονταρίκι καί τό Δοχειαρεῖο καί ἔφτασαν στό προαύλιο τοῦ Καθολικοῦ.

Τό μοναστήρι τῆς Λαύρας, τό ἀρχαιότερο στό Ἄγιονόρος, ἀπλωνόταν μπροστά τους, εὐρύχωρο, σάν μυθικό κάστρο, πού χίλια χρόνια τώρα δέν ἄφησε ἡ χάρη τοῦ Ἀγίου, μήτε σέ κουρσάρο μήτε σέ ἄλλο ἐχθρό νά τό πατήσει καί νά τό βεβηλώσει.

– Κάθισε ἐδῶ στό πεζουλάκι τοῦ κυπαρισσιοῦ καί περίμενέ με, ἔδειξε ὁ πατέρας τό αἰωνόβιο δέντρο πού φύτεψε δεξιά τοῦ ναοῦ ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος, κτήτορας τῆς μονῆς. Ἐγώ θά πάω ἕνα ράσο στόν Προηγούμενο Εὐμένιο, μετά θά πάρω ψωμί ἀπό τόν Τραπεζάριο καί ἐλιές καί τυρί ἀπό τόν Δοχειάρη. Καί μετά θά πᾶμε στό ραφταριό νά φᾶμε.

Πέρασε ὁ πατέρας μπροστά ἀπό τή φιάλη τοῦ Ἀγιασμοῦ, λαξευμένη ἀπό

τεράστιο ἄσπρο λιθάρι καί περιτριγυρισμένη ἀπό ἑφτά μαρμάρινους δωρικούς κίονες, πού στήριζαν ἀπό πάνω τους τόν μολυβένιο τροῦλλο. Ἄντεξε κι αὐτή ἡ φιάλη τὰ χίλια χρόνια ζωῆς τῆς μ' ἕναν τραυματισμό. Ἐνα μέρος τοῦ χείλους, πού τώρα κρατοῦν σιδερένιες κλάπες, τό ἔσπασαν μοναχοί, γιά νά ἐμποδίσουν νά στείλει Τοῦρκος ἀξιωματοῦχος τή φιάλη πεσκέσι στό Σουλτάνο. Καί τούς κρέμασαν γι' αὐτό στό κυπαρίσσι τοῦ Ἀγίου.

– Εὐλογεῖτε, γέροντα Ἀμβρόσιε! χαιρέτησε ὁ μάστορας καθώς περνοῦσε πλάι ἀπό τόν μοναχό πού καθόταν στό δεύτερο κυπαρίσσι, μικρότερο καί μέ ἕνα μέρος του ξεραμένο, πού φύτεψε ὁ παραγιός τοῦ Ἀγίου.

Κύριος, Κύριος! Μαστρογιάννη. Σήκωσε λίγο ἐκεῖνος τό βλέμμα του, κοίταξε καί συνέχισε νά «τραβάει» τίς χάντρες τοῦ κομποσκοινιοῦ του πού κρεμόταν ἀπό τό δεξί μανίκι τοῦ ράσου καί ἔφτανε στό πλακόστρωτο.

Προσπέρασε τό πηγάδι, πού τόσες φορές ἔσωσε τήν Λαύρα, ὅταν τήν πολιορκοῦσαν κουρσάροι, μέ τή σκέψη ὅτι κάποια μέρα θά ἔμεναν ἀπό νερό οἱ καλόγεροι καί θά ἀναγκάζονταν νά ἀνοίξουν τίς πύλες. Πέρασε μετά δίπλα ἀπό τό παραπόρτι τῆς μονῆς καί ἀνέβηκε στά δωμάτια τοῦ Προηγούμενου. Πρόβαρε ὁ μοναχός τό ράσο του.

– Γεῖά στά χέρια σου, Μαστρογιάννη! εὐχαριστήθηκε ὁ Εὐμένιος.

Πλήρωσε καὶ τοῦ ἔδωσε μέ κέφι καὶ δυό πλάκες σαπούνι.

Ὁ μάστορας, μέ βιαστικό βῆμα, πῆγε στὸν Τραπεζάριο καὶ τὸν Δοχειάρη.

Ὁ Ἀλέξανδρος καθόταν στὸ πεζουλάκι καὶ παρακολουθοῦσε τούς μοναχούς πού ἔρχονταν ἕνας ἕνας, δυό δυό, ἄλλοι ἀπὸ τῇ μεριά τοῦ Συνοδικοῦ, κτισμένο μέ καλαπελεκημένους γκρί καὶ ἄσπρους λίθους, ἄλλοι ἀπὸ τὸ καμπαναριό, μέ τὴν κατακόκκινη κωνική σκεπή του καὶ τὸν γκρίζο ἀκτινωτὸ σταυρὸ πάνω του κι ἄλλοι ἀπὸ τὸ παραπόρτι καὶ τὸ μαγειρεῖο.

Οἱ μοναχοί, κατάμαυροι ἀπὸ τὰ νύχια μέχρι τὴν κορυφή, προχωροῦσαν ἄλλοτε σκυφτοί καὶ ἀπόκοσμοι καὶ ἄλλοτε κεφᾶτοι. Μερικοὶ τὸν κοιτοῦσαν καὶ μειδιοῦσαν ἐλαφρά, καὶ ἄλλοι τοῦ ρίχναν μιά ματιά καὶ συνέχιζαν σοβαροὶ τὸν δρόμο τους. Μερικοὶ, νεώτεροι, προχωροῦσαν μέ βήματα γοργὰ καὶ, καθὼς φούσκωνε τὸ ἐπανωκαλυμμαϊκίό τους, ἦταν σάν νά τούς ἔσερνε τὸ ἀπαλὸ ἀεράκι.

Ἀνέβαιναν ὅλοι τὰ τέσσερα σκαλοπάτια τῆς τραπεζαρίας, μέ τούς μαρμάρινους κίονες ἀπὸ ἀρχαῖο ναὸ δεξιά κι ἀριστερά νά κρατοῦν τὴν τριγωνικὴ σκεπή, στολισμένη μέ ἀγιογραφίες καὶ τὴν Παναγία Δέσποινα νά κρατᾷ τὸν υἱὸ της Ἰησοῦ, στὸ μέσον, καὶ κάθονταν στὰ μεγάλα μαρμάρινα τραπέζια, ὅπου ἦταν ἤδη στρωμένο τὸ φαγητό. Ἕνας νεαρὸς μοναχὸς διάβαζε μιά περικοπὴ ἀπὸ Ἐπιστολὴ τοῦ

Ἀποστόλου Παύλου, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἄπλωναν τὸ χέρι στὸ φαί.

Ὁ πατέρας γύρισε μέ γιομᾶτο τὸν τορβά κι ἕνα βαθὺ πῆλινο πιάτο στὸ χέρι μέ τουλουμίσιο τυρί. Αἰσθάνθηκε δυσaréσκεια βλέποντας τὸ παιδί του νά μιᾷ μέ ἕναν μοναχό.

– Ὁ γιός μου δέν χάνει εὐκαιρία γιὰ κουβεντολόι! εἶπε μέ λίγη ἀμνηχανία.

– Ἄ, κάναμε ὠραία συζήτηση, τὸν καθησύχασε ἐκεῖνος. Καὶ μέ τὴν κουβέντα

Φιάλη, μονὴ Μεγίστης Λαύρας

Το Βήμα της Κρήτης

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Γραβιάς 9-13 - 106 78 - Αθήνα - Τηλ.: 010 28.19.731 - Fax: 010 28.50.197

Αριθμ. Φύλλου 13 Δεκέμβριος 2002 Τιμή: 1*

Χαυλές Τιριτσές

Χαλάζι σαν μανταρίνι
οήμαξε το Τυμπάκι

σελ. 13

Κύπρος πάνω απ' όλα

Το πολιτικό σχόλιο γραμμένο από το Αρ. Πάνο

σελ. 7

Σκάνδαλο ή φούσκα;

Η κυρένωση επιτίθεται ο Δήμαρχος ανταποδίδει

σελ. 12

Ένα
μοναστήρι
με ιστορία

σελ. 3

Περισσότερες γυναίκες στα κοινά

Συνέδριο με συμμετοχή της Ένωσης γυναικών Κρήτης

σελ. 5

2 Κρητικοί
σώζουν
τον κόσμο

σελ. 4

ΣΦΙΓΓΑ Ο Πρασιανάκης

Περίεργη σιωπή για
μια παραίτηση που
"μυρίζει"...χρήμα

Τί ζήτησε ο καπετάν Γιώργης
και τι του αρνήθηκαν τα
μεγάλα αφεντικά της ANEK

Τελικά τι κοίβει η παραίτηση του Γιώργη Πρασιανάκη; Πριν λίγο καιρό όταν ανέλαβε την αντιπροεδρία της ANEK όλα οι Κρητικοί ανάστευαν. «Επιτέλους και ένας δικός μας που μας καταλαβαίνει. Τον έβριαν τον πόνο μας, θα μας φέρει και τα τακτάρια». Και εκεί που όλοι περιμέναν να αλλάξει η ποικιλία της Εταιρείας υπέρ του κρητικού λαού, ξαφνικά έσκασαν δύο βόμβες. Πρώτη ακρόβησαν τα τακτάρια των φέρον μισθών. Οργή τους εκστό. Τσιτσιλά. Και έπειτα κατόπιν παρατήθηκε και ο Προεδρεύων και Αντιπροεδρός, ο Γιώργης Πρασιανάκης, ο οποίος στην ουσία ήταν ο Πρόεδρος, αφού ο Δεσπότης, ο Εργατικός που έχει την προεδρία, ασχολείται με τα κρητικά. Είναι βέβαια μέγα ανόητο, έπειτα από α παρατηρήματα να τον αποπεράνουν «μα πάνω Πρόεδρο» και να ληφθούν, ο Πρόεδρος δεν έλαμνε κοφέντα, έλεγαν στην

παραίτηση αμετάκλητα. «Εχω μια προεδρία, στην Παράσημο, μου σπώνε» φέρεται να πουν οι φίλοι και στεγνή. Τους δημοσιογράφους που τον ρώτησαν «πώς και...» τους απαντούσανε ψυχρά και με ούλεν μιστήκο, «θα μάθουν όταν θα έρθει η ώρα».

Από φυσικά άρχισε να πλανάται πολλά ερωτήματα ανεπαίσθητα. «Γιατί δεν τι λέει τώρα να τελειώνουμε». Άλλα υπέθεταν το κοινό τους και το μικρό τους. «Και πόσο θα έρθει η ώρα; Όταν βρούμε ο ένας κάποιον». Έπειτα άρχισαν τα «γιατί». «Τι τον κάνουν και έφυγε. Τον χτύπησαν». Αυτό ήταν από σκεπές έως άσχημα. «Μα ποιος να τον χτύπησε τον άνθρωπο». Άλλα είναι για λεγά. «Μήπως τον χτύπησαν δικαίως» ή «μήπως έφυγε ο ίδιος ο καπετάν Γιώργης δικαίως». Μάλιστα ακούστηκε κάποιον ότι απάντησε έναν ηγεμονικό μισό «αν δεν

μην δώσετε 1.5 εκατομμύριο το μήνα θα παρατήσο» και τον είπαν αυτοί «και δεν παρατήσεις» και τότε αυτοί θέματα και παρατήθηκε. Πόσο όμως αλήθεια είναι αυτό; Ισχυμέν!

Εν πάση περιπτώσει το θέμα δεν είναι τόσο ανώμαλο, δεν είναι δυνατόν ο Πρόεδρος της Παράσημο να αναλαμβάνει το πλοίο μιας μεγάλης ναυτιλιακής εταιρείας και πριν ξεκινήσει να οργανώσει και να φέρει στη μορφή. Πρασιανός ή φοβήθηκε ότι θα μαζέξει άγχους και θα έχει την τιμή των εργαζομένων του Σηπιά, ή του προέδρου και περσέται, ή τα οικονομικά της εταιρείας είναι για κλάματα και δεν ήθελε ο Πρόεδρος να συμμετέχει σε κάποια θύραρες εξόχους. Πόσους η παραίτηση δεν κέρδισε κάτι καλό. Δύο αν ήταν καλό ο κ. Γεωργίου Πρασιανάκης, θα ήταν πολύ σημαντική για τον κόσμο!

περνούν οι λογισμοί! Λησμόνησα και τό φαγητό και αυτό είναι πολύ καλό για την υγεία μου!

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐνθουσιάστηκε:

– Ὁ παππούς μέ ἐξήγησε πολλά πράγματα!

– Βέβαια, ἐπιβεβαίωσε ὁ μοναχός. Νά ρωτᾷς, Ἀλέξανδρε, νά ρωτᾷς και νά μαθαίνεις!

Ὁ πατέρας χαμογέλασε.

– Εὐχαριστῶ πολύ, γέροντα Ἀμβρόσιε!

– Ἀμήν! κούνησε τό κεφάλι του ἐκεῖνος και ἀφοσιώθηκε πάλι στό κομποσκοῖνι του.

Προχώρησαν βιαστικά πρὸς τήν ἐξοδο τοῦ μοναστηριοῦ. Ἐκείνη τήν ὥρα ἐκλίνει ἡ πρώτη πόρτα.

– Εὐλογημένε, θά σᾶς ἐκλείνα παρά λίγο μέσα, τοῦ εἶπε μέ ἐκπληξη ὁ Πορτάρης.

– Παρέδωσα ἕνα ράσο στόν Προηγούμενο Εὐμένιο και καθυστέρησα, Ἁγιε Πορτάρη, δικαιολογήθηκε ὁ μάστορας. Καί ὁ γιός μου ἔβλεπε τό μοναστήρι...

– Ἄα, ἐσύ εἶσαι ὁ Ἀλέξανδρος, κοίταξε μέ θαυμασμό ἐκεῖνος τό παιδί. Νά εἶσαι εὐλογημένος! Νά ῥθεις μιά φορά νωρίς νά δεῖς τί ὠραία ξυλόγλυπτα ἔχουμε ἐδῶ στήν «πόρτα». Ἐχουμε κουτάλια, πιόρνια, πιάτα, πολύ ὠραία πράγματα πού κάνουν οἱ μοναχοί. Ἀπευθύνθηκε ὕστερα στόν πατέρα προσπαθώντας νά κάνει τή φωνή του σοβαρή: Μήν τόν κάνεις κι αὐτόν, Μαστρογιάννη, σάν τ' ἄλλα παιδιά σου, ράφτη.

Ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε αὐθόρμητα στόν Πορτάρη:

– Ἐγώ θά ράβω λέξεις!

Κούνησε καταφατικά τό κεφάλι του ὁ μοναχός:

– Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, ὅλα μπορεῖς νά τά κάνεις, Ἀλέξανδρε!

Καθώς ἄφησαν τό μοναστήρι και ἔστριψαν πρὸς τή μεριά τοῦ χιλιοχρονίτη πύργου, ὁ γιός τόν ρώτησε:

– Μπαμπά, τί εἶναι αὐτό τό μαῦρο τουλπάνι πού φοροῦν οἱ καλόγεροι;

– Παιδί μου, αὐτό εἶναι τό ἐπανωκαλυμμαύκιον, σύμβολο τῆς ἀγνότητος! Οἱ μοναχοί ἀφιερώνουν τή ζωή τους στό Θεό. Μέ τήν προσευχή και τήν ἀσκήσή τους, προετοιμάζονται νά ἀντικαταστήσουν μετά τόν θάνατό τους, τούς ἀγγέλους πού ἔπесαν και ἔγιναν πονηρά πνεύματα. Μερικοὶ ἄγγελοι ἐπιβουλεύτηκαν τό Θεό και ἄρχισαν νά πέφτουν ἀπό τούς οὐρανούς μέχρι πού φώναζε ὁ Ἀρχάγγελος: Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετά φόβου, πρόσχωμεν τήν Ἁγίαν ἀναφοράν, ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν! Καί στή Θεία Λειτουργία, ὁ παπᾶς ἐπαναλαμβάνει αὐτά τά λόγια μέχρι σήμερα.

– Καί ὑπάρχουν πολλοὶ οὐανοί;

– Μιχ! Ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ δέν μποροῦμε νά ξέρουμε. Ὅμως, ἄνθρωποι ἐνάρετοι, μέ τήν ἀσκήση και τήν προσευχή εἶχαν ἐνόραση και ἄφησαν μαρτυρίες γιά τούς οὐρανούς. Ὑπάρχουν μαρτυρίες γιά ἁγίους πού ἔφτασαν μέχρι τόν πέμπτο οὐανό. Ὁ πιό ψηλός στόν ὁποῖο ἀνέβηκε ἅγιος μέ τήν ἐνόρασή του εἶναι ὁ ἔβδομος οὐανός.

